UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Infortiati Partem

Bartolus

Lvgdvni, 1567

Legitimis tutoribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96147

Visual Library

In, confirmando. Licet pr̃ dederit tutoꝛẽ filio, tamẽ
inquiri debet, an voluntas patris mutata fuerit, vl' mu
tari debuerit, maxime ſi diu poſt teſtamentum factum
a deceſſerit. h.d. cũ duabus legibus ſequẽtibus. ¶ Nota ꝙ [a] licet
†pꝛobetur quis ſemel diues vel pauper, non pꝛeſumit hodie de
neceſſitate, talis quoniã dimunitio ꝛ augmẽtatio facultatum vel
moꝛum de facili obuenit, vt hic. Facit j.ð excuſa.tut.l.ſpadonẽ.
§.qui abſolutus. ꝛ qð ibi nota. Quid econuerſo, an quis pꝛeſu-
matur talis retro, qualis eſt hodie, dicemus j.ð magi.cõu.l.j.§.
2 ſi magiſtrat⁹. ¶ Not.† ꝙ pꝛopter mutationẽ moꝛũ pꝛeſumitur
b mutatio voluntatis [b] eius, ꝗ adminiſtrationẽ concedit. Et ſic fa-
cit, ꝙ ſi ea ꝗ̃ hic ponuntur, emerſerint in pſona pꝛocuratoꝛis, vi-
deatur reuocatũ mandatũ. pꝛo hoc j.de ſol.l.ſi cum Coꝛnelius.
3 ibi dixi. ꝛ p Ly.C.de fur.l.falſus. ¶ Tertio no.† ꝙ ei ꝗ eſt impli
catus cum fiſco. denegatur tutela. ꝙ qualiter inteligat, glo.tan-
4 git i l.j.in fi.C.ne.tu.vel cur.vecti.cõ. Dic vt ibi. ¶ No.† ꝙ p-
c pter vtilitatẽ pupilli [c] receditur a voluntate defuncti. Simile in
5 l.j.C.vbi pup.edu.de. Et† ꝓpter hoc dicebat [d] Mart.Syl. ꝙ lꝫ
d pater pꝛohibuerit cõfectionẽ inuentarij, qð poteſt l.fina.C.ar-
bi.tut.in fi.tamẽ ſi iudici videbitur, ꝙ pupil. expediebat inuenta
rium facere, coget tutoꝛẽ ad inuentarium faciendum.arb.huius
4 legis, ꝛ doc.referũt, in d.l.fi.C.arb.tu. Faciũt† etiã iſte leges ad
id qð dixi in l.pe.j.de codicil. ꝙ ſi teſtatoꝛ reliquit multa legata
tempoꝛe quo nõ habeat liberos, poſtea ſuſcepit plu res filios, ꝙ
pꝛopter ſuperuenientes filios, pꝛeſumatur receſſiſſe ab illis le-
gatis. Tetigi in l.j.de codicil. ꝛ in aut.ex cauſa.C.de libe.pꝛete.

ADDITIONES.

a POMA. ¶ Nota quod Uide Alex.conſi.cij.ij.vo. ꝛ conſ.clxxv.
in fi.in ij.vol. Fel.i c.ſcribã.de pꝛeſũ. ꝛ i c.ad aures.ver.limita ſe
cundo, de reſcrip. Et quid ecõuerſo, vide Alex.conſ.clxxxiij.i fi-
ne ſecund.volum.
b ALEX. ¶ Mutatio voluntatis. Uide Bart. in l. cũ ꝗ ita. §.ꝗ
ſibi.ff.de verbo.ob. ꝛ in l. cum quis ſibi.j.de ſol.
c P.PAV.P. ¶ Utilitatẽ pupilli. Uide ad Bart.in l.nemo poteſt.
ff.de leg.j.l.fin.C.arbi.tut.
d POMA. ¶ Dicebat. Add. Bar.i l.nemo' põt de legatis pꝛimo.
Aret.cõſilio xxij.

LEX XI.

Quidam. Curatoꝛ datus a patre, nõ dꝫ ſatiſ-
dare, rem pupilli ſaluã foꝛe, ſed de fi
deicõmiſſo reſtituendo ſibi relicto ſi curã dimiſerit.
hoc dicit.

De legitimis tutoribus. Titu.iiij.

¶ Poſt. Tutoꝛes teſtamentarios, teſtamento cõfirma
tos veniũt legitimi, ideo ponit hic ru.de legit.
tuto. Quidã tamẽ habent, ꝛ curatoꝛibus in rub. ꝙ non debet eſ
ſe ꝗ a licet tutela diſtinguatur in tres ſpecies, ſcilicet legitimam
teſtamentariã, ꝛ datiuam, tamẽ cura nõ: quia dari in teſtamen
to nõ poteſt l.j.in fi.ð.ti.j. ꝛ nulla cura eſt legitima, niſi furioſi.C.
de epiſ.audi.l.ð creationib⁹. ꝛ j.de tu.cu.da.ab his.l.ſcire opoꝛ
tet, ꝛ l.venti.§.fi.de excu.tut, l.ſꝫ, ꝛ milites, ꝛ l.amiciſſimos.

LEX I.

1 ¶ Agnati, ꝛ cognati hodie pariter ad tutelã admittũtur niſi
aliter per ſtatuta pꝛouideatur.
2 Agnatis dẽficiẽtibus de iure antiquo cognati venibãt ad tutelã
3 Filijs adoptiuis tantum competit legitima tutela.
4 Ratio declarat, ꝛ limitat dictum.

a Legitime. [a] Legitima tutela ex verbis
ꝛ ex mẽte legis duodeci tab.
defertur agnatis ad quos, defert hereditas, fal-
lit ſi mulier eſt i medio.b. ¶ Opp. dicit hic,† ꝙ
agnati vocantur tantũ ad tutelã, ſicut ad ſucceſ
b ſionem. Contra quia [b] hodie, videtur vocati etiaꝫ
cognati ad tutelã ꝛ ad ſucceſſionem, vt in authẽ. de here.que ab
c inteſt.defer.§.ex his. Gl.fatetur [c] ꝙ hodie admittunt pariter a
gnati, cognati, ꝛ bene: quod tex, dicit. Puto tamẽ ꝙ in ciuitati
d bus [d] in quibus p ſtatuta eſt derogatum iuri cõmuni, v t agnati
pꝛeferãtur cognatis in ſucceſſione, quod eodẽ modo pꝛeferen-
e tur in tutela. p rationẽ illius legis. ¶ Quero.† de iure antiquo
an agnatis deficientibus veniant cognati ad tutelã, ſicut vocabã
tur ad ſucceſſionẽ de iure pꝛetoꝛio. Gl. videt hic dicere ꝙ non,
qꝛ no reperit lege aliqua cautũ. Contrariũ no. Inſt.eo.§.ſed a-
gnationis in gl.ꝗ̃ incipit no.diligenter, ꝛ C.eod.l.j. ꝛ iſta verioꝛ
pꝛo quo.j.eo.l.iij.in fi. ꝛ j.eo.l.fin.ſcðm verum intellectum quẽ
3 ibi dicam, hodie vero non eſſet dubiũ, vt dixi. ¶ † Quero an filij
e adoptiuis tm̃ cõpetat legitima tutela: Gl.hic dicit ꝙ non Iaco.
de Are.dicit cõtrariũ per rationem redditã in text. quia heredi
tas per legem defertur adoptiuis, ergo ꝛ tutela. vt j.de ſuis, ꝛ le
gi.l.j. ꝛ ij.§.parui. Non obſt.iſte tex.qui videtur requirere vtrũ-
ꝙ, ſcilicet ꝙ ſit legitimus, ꝛ naturalis quia debemus magis cõ
ſiderare rationem. ꝙ̃ verba [f], Nam† ratio limitat, declarat dic-
4 ctum, l.cum pater.§.dulciſſimi.j.de legã ij. ſecundum eum.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Legitime. Ex gl.iſtius legis, in ver.pꝛouidentia.
habes ꝙ coꝛrecta ratione legis intelligitur coꝛrecta ꝛ eius diſ
poſitio. adde gl.idẽ volentẽ in l.ij.in pꝛin.in verſi.filio pꝛeceden
te.de vul. ꝛ pup. De quo vide no. p Imo.in l.ij.j.de dona. ꝛ per
Bal.in l.j.ð.ſolu.mat. Ioa.And.in c.poſt trãſlationẽ. de renũ.
per Imo.in l.ſi vero.§.de viro.ð.ſol.mat. Et quid eꝫ, vide glo.
in c.nouit.in verſi.quicunqꝫ.de iud. ꝛ in l. fi.de fal. vbi habetur
quando quis allegat leges coꝛrectas qua pena debet puniri.
b AND.BAR. ¶ Contra, qꝛ. Tene menti ꝙ ex ſtatuto, agnati qui
pꝛeferuntur cognatis, in ſucceſſione, pꝛeferuntur in tutela, ꝛ ſic
coꝛrecto vno videtur coꝛrectum id, quod venit in conſequentiã.
Quod eſt no. ꝛ vide Bar.in cõſ.cxcvj.incip.ſciuitati Camerinẽ
ꝓuin. ꝛ vide ꝙ no.in c.fi.de offi.oꝛd.in gl.ſup verb.pꝛout ſunt.
ꝛ in c.inter dilectos.de fid.inſtr.in nouel. ꝛ Bal.in l.õnia pꝛiuile
gia.C.de epiſ. ꝛ cle. ꝛ l.quicquid.C.de aduo.di.iudi.vbi cõceſſo
ꝓuilegio vni ſtudio, ſicut hꝫ aliud, ſi reuocaretur illud, non reuo-
carentur illa pꝛiuilegia conceſſa ad inſtar ꝙ eſt contra Bart. his
que omia bene no. qꝛ iſta allegauit do. Pe.de Anc.in repe.c.ca
nonum.de cõſti. ꝛ vide Bal.in auth.matri.vbi loquit ſingulari-
ter, C.qñ mulier. ꝛ vide Sal.in l.pꝛecib⁹.C.de impub.vbi alle.
text.iſtius l.j. ꝛ ſentit ꝙ tutela ſpectat ad eũ, ad quẽ ſpectat ꝓma
ſpes ſuccedẽdi. Et cõſulo nũc ſcðm iſtã opi. ꝛ ſic ſentit opi. Bar.
Et vide ꝙ voluit Bal.in c.cũ ceſſante.de appel. Sꝫ cõtra Bar.
facit, qꝛ euitanda eſt legum coꝛrectio, nec dꝫ extendi tamen qa
aliud eſt tutela, aliud ſuceſſio, facit l.iij.de legitimis tut.vbi qa
excluditur a ſucceſſione, nõ tamẽ excluditur a tutela. Item quia
in fauoꝛẽ matris fuit inductũ, vt ſit tutrix in d.authen.matri, ꝛ
auie ergo lex generaliter loquẽs nõ tollit ſpecialẽ fauoꝛem.l.de
curionibus.C.de ſilen.lib.xj. Item repellere quẽ ab offic. eſt pe
na.l.teſtamẽto, ff.de teſt tut.ſed tutela eſt officiũ.ergo, ꝛc.
POMA. ¶ Uide Ale.in l.j.ð.ſi cer. pet Io.And.i addi.Spe.in
tit.de cura.§.inci.Bar.in l.iij.§.fi.Ang.Ar.i §.actionũ.ver.ex ꝗ̃
ſequitur. Inſtit.de act.Sal.in aut.ſunt.C.de legi.tu. Alex.cõſi.
cxxj.iij.vol.Are.in rub.de acqui.poſ.
c ALEX. ¶ Glo.fatet. Idẽ conſuluit Bar.i cõſ.inci.ciues Me-
diolani, ꝛ ſequit Pe.de Anc.in c.canonũ ſtatuta.de cõſt.in ver.
quero ſi lex ꝓhibet in duobus. ꝛ adde Bar.in l.j.C.eo.p Inno
in c.poſt tranſlationẽ.de renũ.contra Bar.tenet Io.An.i Spe.
in tit.de cur. ꝛ vide per Sal.in l.fi.C.de leg.here.
d P.PAV.P. ¶ In ciuitatibus. Uide Deci.conſi.xvj.
e P.PAV.P. ¶ An filijs. Dꝫ alle.gl.in ver.ꝓuidẽtia.in ꝓn. ꝙ coꝛ-
recta ratiõe legis dicit coꝛrecta lex. Cõtrariũ tenet Iac.But. ꝛ
Sal.ꝗs refert. Alex.i l. ſi finita.§.ſi veſtigalibus.ff.de dã.infe.
vide Alex.in l.ſi cõuenit.ff. de re iud.in l.j.ð.ſolu.mat. Bal.in c.
j.§. ꝛ ꝗa vidimus.ꝗ feu.dare poſ vide omnino Are.i l.iij.in ꝓnc.
circa ſeptimũ requiſitũ ad pupillarẽ ſubſtitutionem. j.de vul-
ga. ꝛ pupil.vbi etiã ponit quãdo lex requirit aliquid pꝛo foꝛma
coꝛrecta ratione legis ſit coꝛrecta ipſa lex.
f ALEX. ¶ Quã verba. Sicut dicimus de teſtatoꝛe cui⁹ volun-
tatem magis ꝙ̃ verba inſpicere debemus.l.cũ virũ.C.de fidei.
l.in conditionib⁹.ð condi. ꝛ demõ.l.nõ aliter.de leg. iij. Ad hoc
etiã bene facit.c.pꝛopterea.de verb.ſignifi.in antiquis.

§. Si apud hoſtes. Spes ꝓmi legitimi facit
tutelã nõ deuolui ad ſequẽ
tẽ, ſꝫ opus eſt datiuo. hoc dicit. ¶ Opp.ð.pꝛoxi.reſponſo. Sol.
ibi pꝛoximus agnatus erat impedit⁹ impedimento perpetuo, qꝛ
muiler: hic ſecus, ꝗa captus: ſed erat ſpes quod rediret. ſimile in
l.iij.§.nõ tamẽ.j.eod.ibi enim in depoꝛtato nulla erat ſpes reaſ
ſumẽdi tutelã de iure communi. Rationem hoꝛum vidiſtis in l.
ſi ſub conditione.ð.tit.ij.

§. Interdum. Licet patronus ꝓpter delictum pꝛi
uetur iure ſuccedendi, non tamen pꝛi
uatur onere tutele. hoc dicit.

LEX II.

a **LEgitimam.** Tutela legitima tollit capitis diminutiõe. h. d. Iſtud eſt verũ ſecũdum iſta tempora. Sed hodie quia ſublata eſt differẽtia emancipationis, ⁊ patrie poteſtatis quo ad hereditatem, eodẽ modo quo ad tutelã, vt in auth. de hered. que ab inte. ex his, ita tenet Dyn. ⁊ omnes doctores.

LEX III.

a **TUtela.** Ex lege dicitur, ꝙ ex mẽte eius colligitur licet verba deficiãt. h. d. hec lex. Dicunt doc. Mo. ꝙ illud[a] quod eſt ex mente legis, eſt ex lege ⁊ cõpetit directa actio ex illa lege. ⁊ hoc ponunt in l. j. C. vti poſ. ⁊ in l. j. C. de act. ⁊ obli. Aduerte tamẽ ꝙ lz ſit ex lege, nõ tamẽ eſt ex verbis, vt hic patet, ⁊ ĩ. de ver. ſig. l. nominis ⁊ rei. §. verbũ ex lege declarabo aliqualiter ĩ. ea. l. §. fi.

ADDITIO.

a ANDR. BARB. ¶ Quod illud. Vide Bart. in l. j. ĩ. vti poſ.

1 Hereditatem, qui perdit an perdat tutelam.
2 Delictum non tribuit immunitatem.

§. Sed ⁊ ſi hac. Contumax in manumittẽdo priuatur hereditate, ſz nõ tutela, niſi
a in totũ iuſpatronatus perdat. h. d. ¶ Quero an[a] iſto caſu ille, q manumiſit, admittitur ad hereditatẽ. Gl. j. dicit ꝙ non. Alia gl. parua videtur dicere ꝙ ſic, q̃ eſt ſuper verb. tutorem eſſe Sz iſte gl. diuerſis caſibus loquũtur. Nam ſecunda gl. refert ſe ad tex. quãdo ſeruus fuit emptus nũmis ſuis cõniuentibus oculis domini. Prima gloſ. refertur ad alium caſum quãdo nũmis em-
b ptoris. ¶ † Quero iſto caſu quãdo perdit hereditatẽ, an perdat tutelã: Reſpon. glo. ꝙ non, q2 delictum non tribuit immunitatem. pro hoc. ſ. eo. l. j. §. fi. qd eſt no. Facit ꝙ lz proximus agnatus intra annũ nõ adminiſtrauerit. vel tutorem non petierit, licet priuetur hereditate. l. ſciant. C. de legi. here. no tñ priuatur tutela. Spec. in tit. de tu. in illo. §. in q̃ tractat de legitima tutela innuit cõtrariũ in his verbis. ¶ Item opp. ꝙ priuetur ex quo intra annum tutelã non petijt, per l. ſciãt. C. de legitimis heredibus. Sed illa oppo. non eſt bona quantum ad remouendum eum a tutela, vt hic patet: ſz quantũ ad remouendum eum a ſucceſſione tangã in l. tutor q repertorium in prin. ĩ. de admi. tut. Contra predicta opponit gl. de l. decreto. ĩ. de ſuſpe. tuto. ⁊ l. ſz ⁊ milites. §. ſz ⁊ ignominia. ĩ. de execu. tu. vbi pena dat immunitatẽ. Sz ſol. vt no. p Dy. in d. l. decreto. ⁊ in c. qd ob gratiam. extra de re-
b gu. iur. lib. vj. Itẽ contra[b] ea q̃ dixi op. de l. tutelas. ſ. de capit. dimi. ⁊ ſ. l. proxi. ĩ. ea. l. io ver. plane. vbi illi q priuatur hereditate priuatur tutela. Sol. in primis duab⁹ priuatur hereditate ⁊ iure agnationis, merito priuatur tutela. in ver. plane. priuat in totũ iure patronatus, adeo ꝙ nõ eſt patronus. Itẽ contra predicta facit qd dixi ſ. eo. l. j. in prin. vbi poſtq̃ agnati priuãtur hereditate per legẽ nouam Codicis. ⁊ preferuntur cognati anterioris gradus, priuãtur etiã tutela, ⁊ tamen agnati remanent: Reſpon. ibi priuatur hereditate abſq̃ ſuo delicto, merito priuãtur ⁊ onere tutele, ⁊ predicta tene menti.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Quero an. Adde Bal. in l. precibus. C. de impu.
b POMA. ¶ Item contra. No. ꝙ licet quis priuetur honore, non tamen priuatur onere: ⁊ vide quod no. in l. ſi qs ſolidũ. ĩ. de her. inſtit. ⁊ l. ij. §. nemo, ſ. de cap. dimi. l. ſi duo. eod. titu.

§. Si duo. Si plures ſunt patroni. omnibus defertur tutela, ⁊ aliquo deficiente remanet apud ceteros, ⁊ omnibus dificientibus vadit ad liberos eorũ, per eundem modum per quem defertur hereditas. h. d.

a **§. Queri poteſt.** [a]Si prim⁹ legitim⁹ deſinat facto iudicis hoc principalit̃ agẽtis, locus eſt datiuo nõ ſequẽti legitimo: ſecus ſi deſinit caſu naturali vel ciuili iudice hoc principaliter nõ agẽte. h. d. cũ §. ſeq. Iſtã materiam plene declaraui in l. ſi quis ſub conditione. ſupra titulo ſecundo.

ADDITIO.

ALEX. ¶ Queri poteſt. Vide gl. Bar. ⁊ doc. in l. j. de teſta. tut.

1 Frater fratri an ſit legitimus tutor.
2 Tutela que ſit q̃ defertur ex mente ⁊ verbis legis duodecim tabularum. ⁊c.

§. Si parens. Pater eſt legitim⁹ tutor filij emãcipati, frater fratris emãcipati eſt tutor fiduciarius. h. d. cum l. ſed. Et aduertendũ, q2 in libro Inſtitutionũ habem⁹ tres titulos. Primũ de legi. agna. tu. ⁊ de illa habuiſtis vſq̃ ad hũc §. Secundũ de legi. par. tu. de illa dt iſte §. Tertiũ de fiduciaria tutela. ⁊ de illa loquitur ſequẽs l. quo defuncto.
1 ¶ Opp. de iſto §. vbi dicitur ꝙ eſt legitim⁹. ad l. ſequentẽ, vbi dicitur qd eſt fiduciarius. Gloſſ. C. eodem, l. frater, dicit † quod frater frati eſt legitimus tutor. ⁊ gloſſ. noſtre in iſta materia non habuerũt clarum intellectũ. Doct. dicunt melius ſic: Quedã eſt
2 † tutela proprie, q̃ defertur ex mẽte ⁊ ex verbis legis xij. tab. vt ſ. eo. l. j. i pn. ⁊ Inſti. de leg. agna. tu. Quedã eſt tutela legitima ex mẽte. l. xij. ta. nõ ex verbis, vt illa q̃ defertur patrono. vt ſ. eo l. iij. in prin. Lz ñ enĩ p l. xij. tab. defert hereditas patrono, p cõſequẽs eius mẽs fuit deferre tutelã, lz verbis hoc no. expreſſerit, q̃ mens colligit ex ratione legis, vt patet ſ. eo. l. j. in prin. ⁊ l. iij. in prin. facit ſoluto matrimonio. l. cũ mulier. Quedam eſt tutela legitima, nõ ex verbis nec ex mente legis xij. tab. ſz ex extẽſiõe Iuriſconſulti ꝓpter identitatẽ rationis: vt ſi pater emãcipat filiũ, lex xij. tab. nõ vocat eos inuicẽ ad ſucceſſionẽ. Ratio quia non cogitauit d hereditate, nec de tutela, nõ ergo ẽ ex verbis nec ex mente, ſz poſtea superuenerunt ſenatuſconſulta, que vocant patrẽ ad hereditatẽ filij. Vnde poſtea ex hac lege noua coniuncta cum ratione l. xij. tab Iuriſconſulti vocant patrẽ ad legitimã tutelã filij, vt hoc §. ⁊ Inſti. de legi. parẽt. tut. Et hoc vult tex. dicere vicẽ legitimi tutoris ſuſtinet. quaſi dicat nõ p l. xij. tabul. ſed per extenſionẽ Iuriſconſulti ex identitate rationis. Quedã eſt alia tutela, q̃ vocatur fiduciaria, vt ſi filius amãcipatus eſt tutor filij in poteſtate retenti, vel econuerſo. Iſte nõ eſt tutor ex verbis nec ex mente. l. xij. tab. nec ex ratione, q2 ſecundũ iſta tẽpora nõ vocabatur ad hereditatẽ: ſz q2 propter charitatẽ ſanguinis lex multũ cõfidebat de eo: ideo vocabat̃ tutor fiduciarius, vt hic. ⁊ Inſt. de fidu. tut. Sz hodie frater vocabatur ſucceſſionẽ fratris emãcipati, l. ecõuerſo, vt l. lex xij. ta. ⁊ l. meminim⁹. C. de leg. her. Et ideo poteſt dici hodie tutor legitimus, nõ ex l. xij. ta. ſz ex lege noua coniuncta cũ ratione l. xij. tab. ⁊ iſto reſpectu in l. frater C. eo. iſta tutela, q̃ hic appellat̃ fiduciaria, ibi appellatur legitima: q2 illo tempore fuit introducta ſucceſſio iſto modo. Et vide de hoc per doc. in l. frater.

LEX V.

1 Tutor datus, vt poſſit adminiſtrare quinq̃ requirũt̃. ⁊ n.
2 Decretũ iudicis in tutela fuit introductũ de iure Digeſtorũ.
3 Decretum iudicis in quibus tutoribus requiratur.
4 Inſtitutus in beneficio non adminiſtrat, niſi ponatur in quaſi poſſeſſione adminiſtrationis.
5 Decretũ in tutela, interpoſitum ab vno iudice, an porrigat effectũ ſuum ad res alterius territorij.
Forma interponẽdi, decretum quando decernitur tutela.
6 Decretũ quando interponitur ſuper tutela, an alij, qui ſunt, ſeu eſſe poſſunt tutores, citari debeant.
8 Tutor licet dederit fideiuſſorẽ pauperẽ reſpectu facultatũ pupilli, poteſt tamen adminiſtrare.
9 Geſta per tutorẽ in his, q̃ principaliter tendunt ad cõmodũ pupilli, tenet, licet ĩ eius datione omnia requiſita nõ iteruenerint.

a **LEgitimos.** [a]Tutores legetimi conſtituũtur ipſo iure per legẽ, non tamẽ poſſunt adminiſtrare, niſi ſatiſdẽt, que ſatiſdatio a
b patrono cauſa cognita nõ exigitur. h. d. ¶ Queritur[b] gl.
1 an † eo ipſo ꝙ tutor datus eſt alicui poſſit accedere ad adminiſtrationem. Gl. dicit ꝙ ſic, dũ tamẽ tria primo faciat. Primũ, ꝙ accipiat res cũ decreto iudicis. Secundũ, ꝙ faciat inuentarium. iſta duo ꝓbãtur in l. fi. C. arb. tu. Tertium, ꝙ iuret, in aut. vt hi qui obl. per hi. ſe ha. res mi. §. fi. Quartũ addit gl. ꝙ ſatiſdet. vt hic. Quintũ addũt do. ſ. ꝙ expreſſe ꝓmittat defenſionẽ pro pupillo ſuſcipere. C. de admi. tu. l. fi. §. defenſionẽ. ⁊ ibi p Cy. Exa-
2 minemus per ordinẽ. ¶ † Primo quero, q̃ iure ſit introductũ hoc decretũ: Gl. vt vidiſtis a l. l. fi. C. ar. tu. dũ dt Imperator ꝙ res accipiat ſecũdũ ꝙ vſitatũ eſt ⁊ ſic ſe refert ad quãdã cõſuetudinẽ. Dico ꝙ ꝓprie loquẽdo ſeu ĩtelligẽdo iſtud dcretũ fuit itroductũ d iure ffoꝝ, q̃ nõ poterat adminiſtrare tutor niſi ſibi decerneret adminiſtratio. vt tex. expreſſe dicit, ĩ de aut. tu. l. iij. lz gl. aliter ibi exponat p hoc ſ. depoſtu. l. cui eorũ. in pn. ⁊ ibi no. C. de tu. ⁊ cura. illu. perſo. l. j. ⁊ C. qñ mu. tu. offi. fun. po. l. ñ. ⁊ ar. tu. l. fi. ⁊ pr...

fin. ⁊ preal. §. fi. i aut. vt hi q obl. ſe perhi. ha. res mi. ¶ Quero
3 vtrum in quolibet genere tutorũ ſit neceſſarium decretum † hoc
Reſpõ. ſic, vt d. l. iiij. de de aut. tu. ⁊ alijs legib. ſ. alle. hoc tñ po
teſt recipere inſtantiã in tutore teſtamẽtario, ſcilicet ſi teſtator ei
hoc remiſerit expſſe. d. l. fi. C. arbi. tu. vł. teſtator ipſe decernet
ſibi administrationẽ. Põt em̃ ipſe teſtator decernere vt tutor
ſua authoritate icipiat adminiſtrare. d. l. cui eorũ. ſicut põt cõce
dere legatario licentiã accipiendi poſſeſſione ſua authoritate. l.
Titia. §. j. ⁊ ibi no. j. de leg. §. ꝓprie eſt em̃ decretũ, preſtare tu-
tori quaſi poſſeſſionem adminiſtrationis, ſicut dicunt Canoniſte
4 † ꝙ licet aliqs ſit inſtitutus in beneficio, nõ tamẽ accedit ad ad-
miniſtrandũ, niſi ponatur in quaſi poſſeſſione adminiſtrationis,
vt extra de inſt. c. iij. in pn. ⁊ p Jnn. de conceſ. preb. ca. ꝓpoſuit.
d in j. gl. ¶ Quero an d iſtud decretũ interpoſitum ab vno iudice
4 † porrigat effectũ ſuũ ad res alterius territorij: Videtur ꝙ non
l. eũ vnus. §. pe. j. de bo. au. iud. poſ. ⁊ ſ. de iur. om. iu. l. x. territo
rium. Pro hui⁹ declaratione eſt videndũ q̃ ſit forma huius de-
creti. Reſpõ. ꝙ iudex decernat ſibi adminiſtrationẽ dicte tutele,
ſeu licentiã adminiſtrãdi, ⁊ ita vtimur, ad quẽ vſum ſe refert lex
noſtra. C. arb. tu. l. fi. pbat j. ead. l. §. i legitimis, vbi tex. dicit de
cerni tutelã, gloſ. ibi exponit. i. adminiſtrationẽ tutele. Ad idem,
j. de aut. tu. l. iiij. Non eſt ergo neceſſe ꝙ iudex ponat eũ in poſſeſ
ſionem de facto, ſz data licentia ipſe tutor põt accipere res ⁊ hoc
eſt ꝙ dicit tex. i l. fi. C. arb. tut. ⁊ gl. hec dicit, res accipiat p decre
cretũ, id eſt precedente decreto. Nunc ad propoſitũ decretũ ꝙ
interponitur in aliquo actu voluntario, nec habet coertionẽ in
alium põt interponi a iudice, q habet perſonam in poteſtate. li-
cet res ſit x territoriũ, l. magis puto. §. illud. j. de reb. eo. ⁊ no. per
doctores. C. de predi. mil. ſi prediũ. Et ex hoc concludo ꝙ iudex
ſub quo eſt pupillus, põt interponere illud decretum, ꝙ exten-
dit ad bona vbicunque poſita, ſi contradictorem non habet, ſed
ſi contradictor eſſet, ita ꝙ haberet neceſſe mitti in poſſeſſionem p
miniſtros iudicis, tunc nõ ſufficeret licentia illius iudicis, ſz de-
bet ſcribi illi iudici, ſub q̊ res ſunt, d. l. cum vnus. §. pe. de bo. aui.
6 iud. poſ. ¶ Quero, † an quãdo iſtud decretũ interponit debeãt
e citari e alij qui ſunt vel eſſe poſſũt tutores: Rñ. quãdoq3 per iſtud
decretũ conceditur adminiſtratio vni, ita ꝙ alijs denegatur, tũc
illi debent requiri, cum hoc faciat cauſa cognita, vt ſ. de teſtamẽ.
tute. l. teſtamẽto. ⁊ l. ſeq. j. d adm. tu. l. iij. §. fi. Qñq3 p iſtud decre
tũ conceditur vni adminiſtratio nõ tamẽ alij denegatur, ⁊ tunc
ſi quidẽ ſunt alij, q ſunt tutores legitimi, vel datiui iam conſti-
tuti a lege vel a iudice, illi debẽt requiri: nõ enim fiet niſi cauſa co
gnita. vt ea. l. §. i legitimis. Et hoc maxime verũ eſt i legitimis,
quorũ intereſt, ne vnus accedat ad adminiſtrãdũ ſine alio ꝓpter
ſpem ſucceſſionis, vt j. co. in §. pe. Si vero nõ ſunt tutores, ſz eſſe
poſſunt tunc enim non eſt neceſſe eos requiri, q nõ leduntur, ar-
gu. p hoc C. de confir. tut. l. ſi vt proponis. ⁊ j. d admi. tu. l. q de
gotiationẽ. §. teſtamento ⁊ no p Jnno. de conceſ. preben. c. pro
7 poſuit. in j. gl. Vltimo ſcias, † ꝙ lz glo. ponat iſtud decretũ pro
f primo, tamen vltimum eſt f. Oz enim tutor prius feciſſe inuenta
riũ, ⁊ alia q̃ ſ. dixi, ꝙ ei tutele adminiſtratio concedatur, d. l. fi. C.
arb. tu. Vel. hoc debet fieri in ipſo actu q̊ decretũ interponitur.
auth. vt q obli. ſe perſ. ha. res mi. §. fi. ¶ Secundũ quod requiri-
tur, eſt ꝙ faciat inuentariũ, quod examino. in l. tutor qui reperto-
riũ, in prin. de admi. tut. ¶ Tertium quod requiritur, eſt ꝙ iuret
ſe vtilia facere, ⁊ inutilia pretermittere. d. §. fi. in aut. vt hi q obli.
ſe perhib. ha. res mi. qđ de iure Codicis fuit introductum in cu-
ratore furioſi. l. de creationib⁹. C. de epiſcopo. aud. ſz p d. aut. eſt
extẽſum ad oẽs tutores, ⁊ curatores Debent enim hoc promit-
tere ſub expreſſa obligatione rerũ ſuarum, vt ibi patet. ¶ Quar-
g to requirit, dicit gl. ꝙ ſatiſdet g hoc in tutore datiuo: dic vt dixi ſ.
tit. j. l. tutores. Jn legetimo habes hic in tex. ſecũdõ quem oẽs
dent ſatiſdare excepto patrono a quo cauſa cognita, nõ exigitur
ſatiſdatio. ¶ Quero qđ ſi iudex voluit hanc ſatiſdationẽ exige-
re vel exegit, ⁊ eſt finita. Reſpõ. vt dicã. j. ea. l. §. in legitimis vbi
8 tex. tangit. ¶ † Quero qđ ſi dederit fideiuſſorẽ pauperem reſpe
ctu facultatũ pupilli: Reſpõ. nihilominus põt adminiſtrare, vt
C. de iure dotium. l. mulier. Poſſet tamẽ ob hoc remoueri, ſecũ-
dum ea q̃ no. in l. paupertas. j. de excuſa. tut. ⁊ ibi dicã. ¶ Quin
h tum quod requirit h, eſt ꝙ expreſſe promittat defenſionẽ i pupil-
i li, vt l. vlti. §. defenſionẽ. C de admi. tut. ⁊ ibi p doc. ¶ Aduerte,
ꝙ antiqui nõ apponebant iſtud propter ꝙ iam vidi multas tute
las caſſari, ſz hodie hoc in qualibet apponitur. E licet de iure an
tiquo hoc eſſet precipuum officium tutoris, ſcz pupillum ipſum
indefenſum nõ relinquere, l. tutoris precipuum. j. de adminiſtra.
tutorũ. tamẽ lex vult ꝙ hodie tutor hoc expreſſe promittat, vt di
k xi. Vltimo k ſcias ꝙ lz † predicta omnia requirantur tamen in
l his q̃ dilationem nõ recepiunt, l vel in his que principaliter ad
cõmodum pupilli ſpectarẽt, valent geſta p tutorem, etiam non
interuenientib⁹ predictis, vt j. de adminiſtratione tutorum. l. tu-
tor qui repertorium. in principio. C. de tuto. vel cura. q non ſatiſ
de. l. finali.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Legitimos. Que poſſunt op. contra legitimũ tutorem
vide per Spe. de legi. tuto. ibi ponit formam.
b ¶ Querit. Vide Pau. de Caſt. conſ. xc. j. dub. ij. vol.
c ALEX. ¶ Quero vtrũ. Adde Bar. ⁊ ibi no. in l. tutor q reper-
toriũ. j. de admi. tut. ⁊ l. tut. ⁊ i l. tutorib⁹. de auth. tuto.
d ALEX. ¶ Quero, an. Vide Pe. de Anc. i C. le. ij. de ſta. mona.
e ALEX. ¶ Debẽt citari. Tũ deciſione Bar. hic trãſit Pe. d An.
in C. le. ij. de ſta. monac. Facit qđ i ſimili dicebat An. in l. is cui bo
nis de verbo. obliga. videlicet an qñ iudex procedit ad interdi-
cendum adminiſtrationẽ prodigo requirat citatio ipſius pro-
digi ⁊ concludit ꝙ ſic, q a tractatur de auferẽda ei adminiſtratio
ne ⁊ cum Ang. ibi trãſit Jmol. de quo vide que dixi in l. qui ha-
bent. in §. quolibet loco, ⁊ tempore. ſ de tut.
f ALEX. ¶ Vltimum eſt. An. decretũ adminiſtratiõis debeat p̃-
cedere inuẽtariũ ⁊ alia: Bal. in. l. fi. de ma. conue. p illũ tex. dicit,
ꝙ nõ refert ſm Bar. in l. tutor. qui repertorium. circa princip.
de admi. tut. ⁊ Bal. i a l. ij. C. q admi ¶ Add. Ro. conſi. ccccxxv.
vbi ponit quindecim q̃ debet facere tutor tutela ſuſcepta.
g ALEX. ¶ Nõ ſatiſdet. Adde. ꝙ lz tutor nõ ſatiſdet vł caueat rẽ
pupilli ſaluã fore, eo tempore q̊ tutela ſuſcipitur tamen non eſt
de ſubſtantia. Facit qđ notant docto. in dicta l. de die. §. tutor. q
ſatiſdare cogantur ⁊ qđ not. p Barto. in §. proximo. ⁊ Bald. in
l. fi. de ma. conue. C. Et quid ſi nõ poteſt tutor fideiuſſorem ido-
neum dare vide Bal. in dicta. l. fina. vbi eſt text. ſecundum eum,
ꝙ fideiuſſor non idoneus tutelã non vitiat niſi fideiuſſor fuerit
in dolo.
h AND. BAR. ¶ Quintũ ꝙ requiritur. Vide tex. ⁊ ibi Bartol.
in d. §. defenſionẽ ¶ Add. tu. ⁊ intellige go idẽ in curatore, quia
debet ſatiſdare rẽ adulti ſaluã fore. iuxta ea que habentur in au-
then. vt ij. qui perhi. §. fina. cũ ibi no. ⁊ in l. ⁊ ſi ad ſpecies. j. rẽ pu
pil. ſaluam fore. tamen vbicunq3 curator promiſit vtilia adulti
facere ⁊ inutilia pretermittere ⁊ ꝙ ipſũ defendet ⁊c. ⁊ iurauit ac
fideiuſſit, ⁊c. ſufficit ax q̊ in effectu ſũt eiuſdem importantie ac ſi
promiſſum fuiſſet rem adulti ſaluã fore vt probatur in l. finali in
§. ſz cũ antiquitas verſi. ⁊ inuentario cum omni ⁊c. C. curato. fu-
rio. d ũ tex. ibi dicit ad ſimilitudinẽ tutorum ⁊ in l. de creationi-
bus. C. de epiſcopa. audien. de quo late vide per Alex. in conſil.
lxxx. col. fi. in principio. in. v. vol.
i ALEX. ¶ Promittat defenſionẽ. Add. Bal. in l. pretor. i pn. de
ope. no. nun. in l. fi. §. omnem. C. de admi. tut.
k POMA. ¶ Vltimo. Vide Jmo. conſi. xc ix. ij. dub.
l ¶ Dilationẽ non reperiunt. Et ſic ſentit hic Bar. ꝙ tutor põt ex
pedire ſine decreto ea que ſunt tẽpore peritura ⁊ in dicta l. tut.
qui repertorium. ⁊ ita declarant Bal. ⁊. Ang. in l. procuratore.
C. procura. ſt Alex. in conſi. cxliiij. col. fi, in v. volu. Et add. ꝙ ſi
vno ⁊ eodẽ tempore fuit. creatus curator obligatio correcta, ⁊
decretũ interpoſitum actus redditur nullus. Jta Pet. de Anc.
in conſi. lxxix. incip. viſis diligenter actis. ⁊ Pau. de Caſt. i cõ.
lxxxiiij. incipien. ſuper eo quod queritur. ⁊ Alex. ã in dicto conſi.
cxliij. ⁊ vide per Ro. in conſi. cvj in fi.
POMA. ¶ Vide per Fel. in c. tranſlato de conſti.

☞ Decretum iudicis in tutele adminiſtratiõe interponebatur
1 de iure Digeſtorum.
2 Tutele adminiſtratio põt vni ex pluribus tutoribus decerni,
ſi alij ſint impediti.
3 Tutela petenti decreta adminiſtratio intelligitur conceſſa.
4 Tutor contra tutorem q non ſatiſdet de iure vł de facto non
poteſt venire niſi offerat ſatiſdationẽ ſed pupillus vel tertius.

a **§. In legitimis.** Vni ex tutorib⁹ legitimis ex cau
ſa põt decerni adminiſtratio ⁊ ſe
inuicem poſſunt ꝓuocare ad ſatiſdationem niſi ſint patroni hoc
1 dicit. ¶ Ex iſto princip. not. ꝙ † iſto tẽpore interponebat decre
tum adminiſtrationis, ibi dũ dicit, tutela decerni. Dicit glo. id-
b eſt adminiſtratio tutele. b ¶ Secundo no. † ꝙ quado ſunt plures
2 tutores tutela nõ decernitur vni niſi ex cauſa ſi alij ſunt impediti
vt hic in princip. vel ſi alij ꝓuocant ad ſatiſdationẽ vt in ſequen.
verſi. Et ſic videtur qđ debeant requiri vt dixi ſ. proxi. vel ſaltẽ
debeat hoc iudici liquere ne alias erraret in interponẽdo decre
tum ſm ea que dicuntur j, titulo primo. l. tutor ſi petitus fuerit.
3 ¶ † Tertio nota iſtã expoſitionem decerni tutela id eſt, admini
ſtratio tutele q̃ facit ad queſtionem. Cõparuit proximior agna
tus, ⁊ petijt ſibi decerni tutelã pupilli ⁊ iudex decernit. Opp. ꝙ
nõ debet peti ſibi decerni, ſz declarari. Certe poteſt ſuſtineri, vt